

Kommunstyrelsen

Ramar och förutsättningar för upphandling av livsmedel

Förslag till beslut

Kommunstyrelsens verksamhetsutskott föreslår kommunstyrelsen fatta följande beslut.

Kommunstyrelsen beslutar att inleda upphandling av livsmedel i enlighet med inköpsenhetens tjänsteskrivelse daterad den 2 oktober 2018.

Sammanfattning

Syftet med den föreslagna upphandlingen är att säkerställa kommunens behov av livsmedel för varugrupperna huvudleverantör, mejeri, färsk fisk och skaffereri. Det sammanlagda värdet på upphandlingen är uppskattat till cirka 181,2 miljoner kronor under avtalsperioden. Avtalet föreslås löpa på två år med möjlighet till maximalt två års förlängning. För att nå kommunens mål om 50 procent ekologisk mat till år 2020 föreslås att upphandla ett brett ekologiskt sortiment. På varorna kommer djurskyddskrav ställas i nivå med svensk djurskyddslagstiftning samt sociala krav som exempelvis Fairtrade på utvalda riskvaror. För att säkerställa en hög leveranssäkerhet och bibehålla färskheten på varorna föreslås att transporter ska ingå i uppdraget, då samlastningen av livsmedel via en tredje part resulterar i bristande kvalitet och mer svinn ute på enheterna samt högre kostnader. Höga miljökrav kommer ställas på transporter och antalet transporter hålls nere genom att varugrupperna levereras från en grossist till majoriteten av verksamheterna.

Upphandlingen kommer genomföras med öppet förfarande med avsikt att teckna avtal med en leverantör per varugrupp. Det ekonomiskt mest fördelaktiga anbudet per varugrupp kommer antas utifrån tilldelningsgrunden pris.

Ärendet

Den föreslagna livsmedelsupphandlingen omfattar varugrupperna huvudleverantör, mejeri, färsk fisk och skaffereri och omfattar uppskattningsvis 181,2 miljoner kronor under avtalsperioden. Nacka kommun har relativt nya livsmedelsavtal men dessa motsvarar inte verksamheternas behov för att nå de ekologiska och ekonomiska målen varför dessa inte bör förlängas. På flera varugrupper kom endast ett anbud in vilket ledde till bristande konkurrens och höga priser. Därutöver har samlastningen av livsmedel varit bristfällig under fem års tid och varukostnaderna har inte blivit lägre trots att kommunen samlastar

varorna. Kommunen har sedan ett år tillbaka ett upphandlings- och uppföljningsverktyg för livsmedel som underlättar kravställningen på sortimentet vad gäller kvalitetskriterier, förpackningsstorlekar och djurskydds krav.

Mål med upphandlingen

Målet med upphandlingen är att säkerställa att verksamheterna får ett brett sortiment av varor med hög kvalitet och till konkurrenskraftiga priser, som motsvarar deras behov och Livsmedelsverkets riktlinjer. Kommunens miljömål på 50 procent ekologisk mat till år 2020 möjliggörs genom ett stort urval av ekologiska varor. Genom att ställa djurskydds krav i nivå med svensk djurskyddslagstiftning säkerställs att säkra och hållbara måltider kan serveras.

Målet är även att få en hög leveranssäkerhet samt bibehålla färskheten genom kortare ledtider vid leverans.

Behovsanalys

Behovsanalysen utfördes genom referensgruppsmöten med kokkar, kökschefer och enhetschefer från olika verksamheter för att utreda vilka behov som finns vad gäller sortiment, beställning- och leveransvillkor.

Kommunens stora verksamheter, såsom skolor och seniorcenter, kommer få leverans från en grossist, en mejeriproducent och en leverantör av färsk fisk. Mellanstora verksamheter såsom förskolor kommer få samtliga varugrupper levererade från en grossist.

Varugruppen skafferi innefattar konsumentförpackade livsmedel från livsmedelsbutiker där kommunen inte har något avtal idag. Det finns ett stort behov hos de minsta verksamheterna, som exempelvis gruppboenden och dagliga verksamheter, att köpa dessa varor i konsumentförpackningar. Därutöver har de inte möjlighet att ta emot leverans på rullbur, vilket innebär att de har ett annat leveransbehov som inte går att lösa inom ramen för avtalen med nuvarande leverantörer.

Roller och ansvar

Namn	Befattning	Roll
Klara Palmberg Broryd	Strategi- och förnyelsedirektör, Stadsledningskontoret	Styrgrupp
Helena Ekwall	Enhetschef, Valfärd skola	Styrgrupp
Henrik Feldhusen	Bitr. produktionsdirektör, Valfärd samhällsservice	Styrgrupp
Sebastian Nordgren	Enhetschef, Inköpsenheten	Styrgrupp
Marina Förström	Inköpare, Inköpsenheten	Projektledare

Marknadsanalys och inköpsstrategi

Marknadsanalysen gjordes genom dialog med grossister, små och medelstora leverantörer utifrån vilka krav som är proportionerliga att ställa utifrån behovsanalysen, vilka faktorer som påverkar deras möjligheter att lämna anbud och hur upphandlingen ska utformas för att öka deras intresse leverera till kommunen. Därutöver har benchmarking gjorts med

andra kommuner och branschdialoger med Upphandlingsmyndigheten, Länsstyrelsen och Livsmedelsverket.

Upphandlingen planeras att genomföras med öppet förfarande med avsikt att teckna avtal med en leverantör för respektive varugrupp på två år med möjlighet till maximalt två års förlängning (2 + 1 + 1). Det ekonomiskt mest fördelaktiga anbudet kommer antas utifrån tilldelningsgrunden pris.

Särskilda hänsynstaganden

För att nå kommunens mål på 50 procent ekologiska livsmedel år 2020 föreslås att kommunen upphandlar en hög andel varor som är ekologiska och KRAV-märkta. På varorna ställs även djurskydds krav i nivå med svensk djurskyddslagstiftning. Sociala krav, som exempelvis Fairtrade och UTZ, ställs vid behov på utvalda riskvaror som kaffe, te, kakao och socker.

Antalet transporter hålls nere genom att varugrupperna levereras från en och samma grossist till majoriteten av kommunens verksamheter. Miljökrav kommer ställas på transporter och anpassas efter leverantörernas förutsättningar, såsom att fordonen drivs på förnybara drivmedel samt utsläppskrav utifrån Euroklass.

Ekonomiska konsekvenser

Det totala kontraktsvärdet per varugrupp är uppskattat till cirka 146,6 miljoner kronor på huvudleverantör, 15 miljoner kronor på mejeri, 3,6 miljoner kronor på färsk fisk och 16 miljoner kronor på skafferier. En högre andel ekologiska livsmedel och högre djurskydds krav kostar generellt mer och kan komma belasta resultatet för kommunens produktion negativt.

Konsekvenser för barn

Måltiderna är av stor betydelse för hälsa, social gemenskap, trivsel och lärande. En hög kvalitet och giftfria råvaror är grunden för goda och näringsriktiga måltider.

Henrik Feldhusen
Biträdande produktionsdirektör
Välfärd samhällsservice

Marina Förström
Inköpare
Inköpsenheten

Helena Ekwall
Chef verksamhetsstödet
Välfärd skola